

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

_____ **Андрій ФОМЕНКО**
____.____.2020

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ»

Освітній ступінь бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва)

Освітня програма «Фінансово-економічна безпека
та ризик-менеджмент» від 30.08.2016 № 463
(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Статус навчальної дисципліни обов'язкова
(обов'язкова або вибіркова)

Мова навчання: українська

Дніпро – 2020

Державне та регіональне управління // Робоча програма навчальної дисципліни.
– Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020.
– 16 с.

РОЗРОБНИК:

Мунько А.Ю., доцент кафедри управління та адміністрування факультету соціально-психологічної освіти та управління, кандидат наук з державного управління

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бобровська О.Ю., завідувач кафедри економіки та регіональної економічної політики Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, доктор наук з державного управління, професор

Матвєєва О.Ю., доцент кафедри економіки та регіональної економічної політики Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, кандидат наук з державного управління

Розглянуто на засіданні кафедри управління та адміністрування
26.08.2020, протокол № 18

Рекомендовано Науково-методичною радою університету
27.08.2020, протокол № 12

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 5 років
27.08.2020, протокол № 12

Метою є формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління на національному та регіональному рівнях; набуття умінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізацій повноважень органів державної та регіональної влади.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Державне та регіональне управління» є:

- здійснення аналізу сучасних вітчизняних і зарубіжних теоретико-методичних підходів до державного управління на центральному та регіональному рівнях;
- визначення системи державного центрального та регіонального управління та змісту її основних складових;
- визначення та обґрунтування основних функцій державного центрального та регіонального управління;
- формування фінансової основи державного та регіонального управління;
- формування теоретико-методичного забезпечення формування концепції, стратегії та програм економічного та соціального розвитку різних рівнів управління.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління». Вивчення дисципліни «Державне та регіональне управління» має міждисциплінарний характер. Він інтегрує відповідно до свого предмету знання з державного управління та інших освітніх і наукових галузей: філософських, історичних, соціологічних, психологічних, юридичних.

Результати вивчення навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління».

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі повинні

знати:

- теоретико-методологічні засади формування державної та регіональної економічної політики;
- закономірності управління на державному та регіональному рівнях;
- особливості державного управління в різних сферах суспільного розвитку та на різних рівнях;
- законодавчі та нормативно-правові засади діяльності центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

вміти :

- аналізувати соціально-економічні процеси на рівні держави та регіонів, визначати цілі та пріоритетні напрями діяльності;
- розробляти концептуальні засади реформування системи державного та регіонального управління;
- формувати напрями вдосконалення управління національним та регіональним розвитком.

Програмними результатами вивчення навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління» є: ЗК1, ЗК2, ЗК5-ЗК7, ЗК9, ПК1-ПК10, ПК1.2, ПК1.5.

ПР68 знати теоретико-методологічні засади формування загальнодержавної та регіональної економічної політики

ПР69 знати закономірності управління на державному та регіональному рівнях

ПР70 знати особливості державного управління в різних сферах суспільного розвитку та на різних рівнях

ПР71 знати методичні та організаційні основи управління розвитком країни ПР72 знати існуючі моделі державного управління, вітчизняну систему органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх компетенції

ПР73 знати внутрішню організацію, функції та повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування; законодавчі та нормативно-правові засади діяльності центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування

ПР74 вміти: застосовувати сформоване економічне мислення та світоглядність у аналізі функціонування та розвитку соціально-економічних процесів на рівні держави та її регіонів

ПР75 здатність визначати цілі та пріоритетні напрямки діяльності стосовно державного та регіонального управління

ПР76 здатність розробляти концептуальні засади реформування системи державного управління

ПР77 здатність формувати напрями вдосконалення управління національним та регіональним розвитком

Обсяг навчальної дисципліни:

Додаток 1.1 (оновлюється щорічно).

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи державного та регіонального управління.

Управління суспільним розвитком. Основи теорії державного управління. Методологія державно-управлінської діяльності. Цілі, функціональна та організаційна структура державного управління. Державне управління регіонами. Дефініція, цілі та функції регіонального управління.

Тема 2. Система органів державної влади України.

Конституційні основи функціонування системи органів влади в Україні. Центральні органи виконавчої влади в Україні та їх територіальні структурні підрозділи. Місцеві органи виконавчої влади. Обласні державні адміністрації. Обласні ради.

Тема 3. Механізми публічної влади в Україні

Державна служба в Україні. Відносини органів публічної влади в системі державного та регіонального управління. Ефективність державного управління. Місцеве самоврядування та його роль у регіональному управлінні.

Тема 4. Державне управління розвитком регіонів.

Мета та завдання державної регіональної політики. Об'єкти та суб'єкти державної регіональної політики. Основні завдання розвитку регіонального управління. Нормативно-правові основи регулювання питання формування та реалізації державної регіональної політики. Галузево-секторальні особливості реалізації політики регіонального розвитку.

Тема 5. Ресурсне забезпечення державного та регіонального управління.

Доходи та видатки Державного бюджету. Фінансовий потенціал та фінансові ресурси як складові забезпечення реалізації державної політики регіонального розвитку. Особливості формування обласного бюджету. Роль фінансової децентралізації у зміцненні ресурсного забезпечення місцевих бюджетів. Оцінювання стану фінансових ресурсів регіону

Тема 6. Сучасні механізми та інструменти державного та регіонального управління.

Новий публічний менеджмент як форма менеджеризму в сучасних умовах державного управління в Україні. Механізми державної підтримки збалансованого розвитку регіонів. Державний фонд регіонального розвитку. Державно-приватне партнерство як механізм фінансування реалізації заходів розвитку держави та регіонів. Міжмуніципальне партнерство. Європейські підходи до управління розвитком регіону.

Тема 7. Модернізація системи державного управління регіональним розвитком.

Закономірності і головні тренди розвитку регіонів в умовах глобалізації та інтеграції. Децентралізація влади. Перспективні напрями розширення власної фінансової бази регіону для ефективного здійснення політики регіонального розвитку. Регіональна стратегія розвитку. Регіональна інноваційна система.

Для навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: лекційні, семінарські заняття, індивідуальна та самостійна робота, підсумковий контроль.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результатами:

- поточного контролю (30 б.) – на підставі участі слухача у практичних заняттях;
- індивідуальної та самостійної роботи слухача (30 б.) – на підставі виконання та захисту відповідних завдань (30 б.);
- підсумкового контролю (40 б.) – на підставі заліку/екзамену.

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв’язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтуються на глибокому знанні чинного законодавства, теорії, історії публічного управління та правозастосовної практики.
4	Добрий рівень компетентностей. Добрий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними вадами. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв’язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтуються на знанні чинного законодавства, теорії, історії публічного управління та правозастосовної практики.
3	Достатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками.
2	Недостатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань, передбачених планом заняття, виконані, деякі види завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни й поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв’язання професійних завдань.

0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті
---	--

За самостійну та індивідуальну роботу здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно з їх складністю та визначаються викладачем:

Критерії оцінювання самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

БАЛИ	ВИД ЗАВДАННЯ
15	написання творчої роботи (есе) за тематикою, визначеною викладачем
15	написання та публікація тез доповіді на конференції всеукраїнського чи регіонального рівня
max 5 за одне питання	самостійне опрацювання теоретичних питань
max 5 за одну презентацію	підготовка презентацій в форматі PowerPoint з обраних тем (групова або індивідуальна)

Незалежно від кількості набраних балів під час аудиторної роботи всі здобувачі вищої освіти виходять на підсумковий контроль.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління» передбачено:

– для денної форми навчання – екзамен (І семестр);

Критерії оцінки знань з дисциплін кафедри для підсумкового контролю (залік/екзамен)

1. Виконання теоретичної частини завдання – max 20 балів.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
18-20	Теоретичне питання розкрито повно та ґрунтовно, з використанням не тільки обов'язкової, а й додаткової літератури

14-17	Теоретичне питання в цілому розкрито, однак допущені деякі неточності. Обов'язкова література опрацьована не в повному обсязі
10-13	Сутність питання визначено правильно, але розкрито неповністю, допущені деякі помилки. Обсяг обов'язкової літератури використаний частково
7-9	Сутність питання визначено правильно, але розкрито частково, допущені суттєві помилки в термінології, без впливу на загальне розуміння питання. Опрацьовано лише 2-3 джерела обов'язкової літератури
3-6	Сутність питання розкрито недостатньо, поверхово, не розкрито більшість його окремих положень, допущені грубі помилки, що вплинули на загальне розуміння проблеми. Обов'язкова література не опрацьована
0-2	Сутність питання не розкрито взагалі. Поверхово розкрито лише окремі положення питання. Допущені суттєві помилки, що значно вплинуло на загальне розуміння проблеми

2. Виконання практичної частини завдання – max 20 балів.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
18-20	Практичне питання вирішено повністю. Зроблено достатньо повний висновок.
14-17	Практичне питання в цілому розкрито, однак допущені деякі неточності. Поверхово зроблений висновок.
10-13	Практичне питання вирішено правильно, але розкрито неповністю. Допущені незначні помилки. Висновок зроблений частково.
5-9	Практичне питання вирішено правильно, але розкрито частково, допущені суттєві помилки в термінології, без впливу на загальне розуміння питання. Висновок не сформульовано.

1-4	Практичне питання розкрито недостатньо, поверхово, не визначено більшість його окремих положень, допущені грубі помилки, що вплинули на загальне розуміння проблеми. Висновок не зроблено.
0	Практичне питання не розв'язане.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Для якісного засвоєння слухачами навчальної дисципліни необхідна наявність ноутбука, проектора, доступ до мережі Internet, звукового обладнання, фліпчарт, кольорові маркери.

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Засобами забезпечення навчальної дисципліни та методами демонстрування результатів навчання можуть бути: комп'ютерні презентації; ілюстративні матеріали; каталоги ресурсів, стандартизовані тести; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Додаток 1.1.
до Робочої програми з навчальної дисципліни
«Державне та регіональне управління»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Лариса НАЛИВАЙКО

_____ 2020

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Державне та регіональне управління»

Освітній ступінь: бакалавр
 Спеціальність: Менеджмент
 на 2020/2021 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА   **Обсяг** 3 кредити ЄКТС (90 годин).

Факультет: Соціально-психологічної освіти та управління
 Курс 4 Група Б-М-741

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1.	Теоретичні основи державного та регіонального управління	15	3	2	1		12
2.	Система органів державної влади України	15	3	2	1		12
3.	Механізми публічної влади в Україні	15	3	2	1		12
4.	Державне управління розвитком регіонів	15	3	2	1		12
5.	Ресурсне забезпечення державного та регіонального управління	16	6	2	1	4	10
6.	Сучасні механізми та інструменти державного та регіонального управління	18	8	2	2	4	10
7.	Модернізація системи державного управління регіональним розвитком	15	3	2	1		12
Разом за семестр		90	30	14	8	8	60
Форма підсумкового контролю		екзамен					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри управління та адміністрування, протокол від «26» серпня 2020 р. № 18.

Завідувач кафедри

Сергій ШЕВЧЕНКО

Основні нормативні акти:

1. Бюджетний Кодекс України № 2456-VI від 08 лип. 2010 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Деякі питання реформування державного управління України : розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 чер. 2016 р. № 474-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2016-%D1%80>.
3. Європейська хартія місцевого самоврядування. Рада Європи; Хартія, Міжнародний документ від 15.10.1985. URL : <https://cutt.ly/afxYwNn>.
4. Земельний кодекс України (зі змінами) № 2768-III від 25 жов. 2001 р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
5. Конституція України : закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <https://cutt.ly/1fxYa3S>.
6. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02 груд. 2010 р. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
7. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 бер. 2000 р. № 1602-III (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>.
8. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01 лип. 2010 р. № 2404-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
9. Про державну службу : закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
10. Про добровільне об'єднання територіальних громад : закон України від 05 лют. 2015 р. № 157-VIII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157>.
11. Про запобігання корупції : закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VIII . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
12. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05 лют. 2015 р. № 156-VIII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/156>.
13. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 05 сер. 2020 р. URL : <https://cutt.ly/NfxTV6j>.
14. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 чер. 2014р. № 591-р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/591-2014-%D1%80>.
15. Про затвердження Порядку розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів на вкладних (депозитних) рахунках у банках : постанова Кабінету Міністрів України від 12 січ. 2011 р. № 6. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/6-2011-%D0%BF>.
16. Про затвердження Типового положення про агенцію регіонального розвитку : постанова Кабінету Міністрів України від 11 лют. 2011 р. № 528. URL : <https://cutt.ly/afxTLJ7>.
17. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. URL : <https://cutt.ly/0fxYowN>.

18. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Закон України від 16 вер. 2014 р. № 1678-VII. URL : <https://cutt.ly/CfxT13N>.

19. Про службу в органах місцевого самоврядування : закон України від 7 чер. 2001 р. № 2493-III . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.

20. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17 чер. 2014 р. № 1508-VII. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>.

21. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квіт. 2014 р. № 333-р. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p>.

22. Про утворення Міжвідомчої координаційної комісії з питань регіонального розвитку : постанова Кабінету Міністрів України від 16 вер. 2014 р. № 714. URL : <https://cutt.ly/mfxYE69>.

23. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : указ Президента України від 30 вер. 2019 року №722/2019. – URL : <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>.

Підручники:

1. Галузеве управління / наук.-ред. колегія : М. М. Іжа (співголова), В. Г. Бодров (співголова) та ін. – 2011. – 648 с.

2. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. – Т. 2. – 324 с.

3. Публічне врядування / наук. ред. кол. : В. С. Загорський (голова), С. О. Телешун (співголова) та ін. – Львівський регіональний інститут державного управління Національна академія державного управління при Президентові України. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 630 с.

4. Теорія державного управління / наук.-ред. колегія : В. М. Князєв (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. – 2011. – 748 с.

5. Територіальне управління / наук.-ред. колегія : О. Ю. Амосов, О. С. Ігнатенко (співголова) та ін. – Харківський регіональний державного управління НАДУ України. –Х. : Вид.-во ХарРІДУ «Магістр», 2011. – 408 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Державна економічна політика регіонального розвитку : навчальний посібник / М. А. Латинін, О. Ю. Бобровська, Г. О. Дорошенко та ін. ; за заг. ред. проф. М. А. Латиніна, проф. В. Б. Родченка. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 420 с.

2. Державне та регіональне управління : навч. посібник / С. І. Архієреєв [та ін.] ; ред. С. І. Архієреєв ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : Іванченко І. С., 2018. – 127 с.

3. Державне управління : основи теорії, історія і практика : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній, М. М. Їжа, Г. І. Арабаджи // За заг. ред. Надолішнього П. І., Бакуменка В. Д. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2009. – 394 с.

4. Практичні рекомендації з питань формування спроможних територіальних громад / авт. кол. : С. М. Серьогін, Н. А. Липовська, В. М. Дрешпак [та ін.]. – Вип. 1. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2015 – 32 с.

5. Управління фінансовими ресурсами та бюджетом територіальних громад : практ. посіб. / О. Ю. Бобровська, Т. А. Крушельницька, О. Ю. Матвеева, М. М. Трещов, Л. Г. Шевченко ; за заг. ред. С. М. Серьогіна. – Дніпро : ГРАНІ, 2018. – 128 с.

6. Шаров Ю. П. Стратегічне планування та реалізація політики на центральному, регіональному та місцевому рівнях : навч. посіб. / Ю. П. Шаров. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 56 с.

Монографії та інші джерела:

1. Бобровська О.Ю. Науково-прикладні засади інформаційно-аналітичної підтримки процесів управління фінансовою децентралізацією / О. Бобровська, А. Мунько // Актуальні пробл. держ. упр. : зб. наук. пр. / редкол. : Л.О. Белова (голов. ред.) [та ін.]. – Х. – ХарІДУ НАДУ, 2015. – № 2(48). – С. 7 – 17.

2. Бобровська О.Ю. Розробка методики оцінювання впливу децентралізації влади на формування інвестиційного профілю територій / О. Бобровська, Т. Крушельницька, А. Мунько // Аспекти публічного управління. – 2015. – № 6. – С. 47 – 57.

3. Бобровська О.Ю. Фінансово-економічне забезпечення територій в умовах децентралізації / О. Бобровська, А. Мунько // Аспекти публічного управління. – 2015. – №. 4 (18). – С. 84 – 92.

4. Крушельницька Т. А. Стратегічні підходи до реформування системи державного управління України в умовах економічної невизначеності / Т. Крушельницька // Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. – 2014. – Т. 15, Вип. 291. – С. 152 – 161.

5. Кужда Т. Моделювання управлінських процесів з використанням типових моделей менеджменту / Т. Кужда, М. Галушак // Галицький економічний вісник – Тернопіль : ТНТУ, 2014. – Т. 44. – № 1. – С. 11 – 21.

6. Матвеева О.Ю. Розширення можливостей органів місцевого самоврядування щодо фінансового забезпечення розвитку регіонів / О. Ю. Матвеева, А. Ю. Мунько // Теорія та практика державного управління. – 2015. – Вип. 4. – С. 138 – 145.

7. Мунько А.Ю. Регіональні фонди розвитку як складова системи управління місцевими фінансами / А. Мунько // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / редкол. : С. М. Серьогін (голов. ред.) [та

ін.]. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2016. – Вип. 1 (28). – С. 150 –156.

8. Мунько А.Ю. Удосконалення інструментів управління складовими місцевих фінансів в умовах децентралізації / А. Мунько // Університетські наукові записки Хмельниц. ун. упр. та права. – 2016. – № 1 (57). – С. 281 – 288.

9. Мунько А.Ю. Удосконалення системи формування та розподілу Державного фонду регіонального розвитку на основі досвіду ЄС / А. Мунько // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. / редкол. В.С. Загорський (голов. ред.) [та ін.]. – Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2014. – Вип. 40. – С. 362 – 370.

10. Трещов М. М. Концептуальні засади стратегічного управління ресурсним забезпеченням місцевих бюджетів : монографія / М. М. Трещов – Дніпро, ДРІДУ НАДУ : Моноліт, 2018. – 308 с.

11. Трещов М. М. Фонди регіонального розвитку: європейський досвід та необхідність його впровадження в Україні / М. М. Трещов // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2014. – Вип. 39. – С. 420 – 426.

12. Формування та реалізація інноваційної соціально орієнтованої моделі розвитку територій в Україні / О. Ю. Бобровська, Т. О. Савостенко, О. В. Каховська [та ін.] ; за заг. ред. О. Ю. Бобровської, Т. О. Савостенко. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2016. – 124 с.

13. Чикаренко І. Інтегрована модель системи управління інноваційним розвитком територіальних громад / І. Чикаренко // Аспекти публічного управління. – 2015. – № 9(23). – С. 81 – 90.

14. Чикаренко І. Принципи та модель реалізації системи антикризового управління на муніципальному рівні / І. Чикаренко // Державне управління та місцеве самоврядування. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2011. № 4(11). – С 250 – 262.

15. Чухно І. А. Інноваційні підходи в управлінні регіональним розвитком / І. Чухно // Теорія та практика державного управління. – 2015. – Вип. 1(48). – С. 1 – 6.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційний сайт Президента України // <http://www.prezident.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України // <http://www.kmu.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Верховної Ради України // <http://www.rada.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Нацдержслужби України // <http://www.nads.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України // <https://www.minregion.gov.ua>.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри управління та адміністрування, протокол від «26» серпня 2020 р. № 18.

Завідувач кафедри

Сергій ШЕВЧЕНКО